

LA MUZIKISTI DIL URBO BREMEN

Olim viro posedis asno qua dum multa yari docile portabis lua saki al muleyo. Ma la forci dil bestia esis exhaustita, tale ke lu diope minkapableskis a laboro. La mastro pensis pri buchar lu por utiligar lua felo, ma l'asno, qua pre-sentis desfortune venar, fugis e voyireski a Bremen. Ibe, lu dicis a su, me povos divenar urbal muzikisto.

Pos kelka tempo, lu renkontris chas-hundo qua aboyachis quale se lu esus fatigita pro longa kuro.

«Pro quo tu tale aboyas, kamarad?» questionis l'asno.

«Ho ve!» respondis la hundo, «mea mastro volis ocidar me pro ke me oldeskas e diope plufableskas e nu plus povas chasar. pro to me fugis; ma quon me de nun povos agar por ganar nutrivo?»

«Askoltez», dicis l'asno. «Me iras a Bremen ube me esperas divenor urbal muzikisto. Venez kun me e tu anke partoprenez en l'orkestro. Me pleos liuto e tu tinkligos timbali.»

La Hundo acceptis la propozo e li kune voyiris. Li balde renkontris kato qua havis trista mienacho ed aspektis quale se pluvabus sur lu dum tri dii. L'asno dicis a lu:

«He, olda Pilfrizit, qua desfortunajo eventis a tu? Tu a me semblas malhumora.»

«Quale me povus esar bonhumora kande me timas pri vivo?» respondis la kato. «Pro ke me oldeskas, e ke mea denti konsumesas, e ke me preferas restar kushita dop la furnelo kam chasar musi, mea mastro volis me dronar. Advere me eskapis, ma nun quon divenar ed ube irar?»

«Venez kun ni a Bremen. Tu es pasable habil pri muziko noktal, tu divenos urbal muzikisto, quale ni.»

La kato konsentis es akompanis li. Nia vageri balde preteriris korto e vidis hanulo perchinta sur olua pordo e krianta tot-guture.

«Pro quo tu tale kriegas?» questionis l'asno. «Tu boras nia timpani.»

«Me anuncis bel vetero», respondis la hanulo, «nam Nia Siniorino cadie lavis e sikigos la lanji dil Infanto Iesu. Tamen mea mastrino, qua morge sundie acceptos gasti ye dineo, imperis al koquistino boliigar me en la supo. Cavespere on senkompare tordos a me la kolo. Pro to me krias per tota forci dum ke me respiras ankore.»

«He, Redkrest», dicis l'asno, «venez prefere kun ni a Bremen. Irgube tu iros tu ya povos trovar ulo plu bon kam morto. Tu havas klar voco; kande ni nune muzikos, nia koncerto esos pleziva.»

La hanulo acceptis la propozo, e li omna quar kune voyiris.

Li ne povis atingar Bremen tadie; vespero li esis en foresto ube li kampis por pasigar la nokto. L'asno e la hundo su kushis sub grand arboro, la kato e la hano su instalis en la brancharo. La hano flugis til sa somita brancho qua esis por lu percheyo plu sekura. Ante dormeskar il exploris per regardi la tota cirkumajo e perceptis lumeto. Quik il informis pri to sua kompani e dicis a li ke habiteyo versimile jacas ne fore, pro ke lumo brilas ibe.

«Takaze», dicis l'asno, «ni livez nia lojeyo ed irez adibe, nam ica arboro es albergo tre deskomfortoza.»

La hundo adjuntis:

«Un o du osti kun kelka karno cirkum li ne deslezus a me kom supeo.»

Li do su direktis vers la lumo qua pokope precizeskis e vivaceskis til ke li fine atingis domo abunde lumizita, Ol esis retreteyo di raptisti. L'asno qua esis la maxim longa del quar kompani proximesaki a fenestro e regardis aden l'internajo.

«Quon tu vidas, Grzpil?» questionis la hano.

«Quon me vidas? ... me vidas tablo charjita per delikata dishi e drinkaji, e cirkondata da raptisti qui gaye festinegas.»

«Ha, quane bone ico konvenus a ni!» dicis la hano.

«Ho yes», dicis l'asno, «se nur ni povus okupar la loko!»

Li do deliberis pri la taktiko uzenda por ekpulsar la raptisti, e *tandem koncepits la yena milit-ruzo. L'asno pozis la du avan-pedi sur la fenestro, la hundo springis adzu la dorso dil asno, la kato adsur ta dil hundo, e fine la hano flugis adsur la kapo dil kato e perchis ibe. Li tale instalita quik ye signalo komencis sua muziko. K'asno brameskis, la hundo aboyeskis, la kato miauleskis, la hanulo kikirikifeskis, e li omna kune ensaltis la chambro pos ruptir la vitra kareli. Ye ta bruisejo terorigiva, la furteri staceskis e, kredante ke fantomi invadas la salono, fugis pavorant al foresto. Lore la quar kompani sideskis an la tablo, helpis su per la restaji e devoris quale se li fastabus dum un tota monato.

Kande la quar muzikisti par-festinabis, li extingis la lampi e serchis repozeyi, singlu segun sua naturo e sua gusti. L'asno su kushis en la korto sur la sterko, la hundo dop la pordo, la kato sur la herdo proxim la varma cindro, e la hano sur trabeto, extere. Pro ke li esis fatigita dal longa voyajo, li balde dormeski.

Ye noktomezo cirkume, la chefo dil furtisti, de fore konstatinte ke la domo ne plus es lumizit e semblas esar tote tranquil, dicis a sua kompani:

«Tamen, ni devabus ne lasar ekpulsar ni tale.»

* Tandem, quale la Latina *tandem*, qua signifikas ne nur: *exakte ye la fino* (fine) ma anke *do – pos varto pasable longa*, e c. Ex.: Quousque *tandem* abutere patientia nostra, Catilina? Tale on ne koaktesar dicar: *Fine il komencis sua tasko*, quo es kelke stranja, ma on dicos: *Tandem il komencis...*

Ed il imperis ad un de sua viri ke il irez explorar la domo. La sendito, trovante omno tranquila, eniris la koqueyo por acendar kandelo e, vidante la okuli brilanta dil kato, kredis ke li es karboni ardorant e proximigis ad oli alumento por ke ol flamifez. Ma la kato qua ne prizis talorta joko, springis a lua vizajo e skrachis lu grondante. La furtisto favorigita volis fugar, ma ye l'ekireyo la hundo qua esis kushita dop la pordo saltis kontre lu e mordis lua gambo. Il trakuris la konto, ma preterpasante la sterko il ricevis bruska kiko del asno. Samtempe la hano, vekigita dal bruiso, vivace kriis del alta trabeto: *Kikeriki! kikeriki! kikeriki!*

Per tota gambi la furtisto retroiris a sua kapitano e dicis a lu:

«En la domo lojas abomininda sorcistino qua sputis sur mea vizajo e skrachis me per sua hokatra ungli; avan la pordo postenizesas viro armizita per kultelo per qu lu pikis mea gambo; en la konto stacas nigra monstro qua frapis me per mazo, e sur la tekto sidas judisiisto qua klamis: *Kurez omni – al furtisti – kaptez ili!* Pro to me forfugis maxim rapide posible.»

De lore la raptisti ne plus audacis ri-venar al domo, ma la quar muzikisti di Bremen, vidante su komfortoze instalita, ne plus volis livar olu.

